

Licht-donker contrast

De kinderen leren over sterke licht-donker contrasten; silhouetten

Spookhuis, 8 jaar

onderwerp

spookhuis

techniek

plakkaatverf
(beperkte kleuren),
gekleurd papier

formaat

± 32 x 50 cm

Toelichting

Het licht-donker contrast maakt een tekening bijzonder sfeervol en dat kunnen we goed gebruiken voor een onderwerp als spoken en andere griezels op de kermis. Misschien zijn de kinderen wel eens in een spookhuis geweest en kunnen zij bij deze opdracht uit eigen belevenissen putten; maar ook kunnen de spoken uit vele tekenfilms op de t.v. in herinnering worden geroepen. Tijdens het schilderen moet de aandacht geconcentreerd blijven op de beleving, de expressie, en daarom wordt de tekening zorgvuldig in twee stappen opgebouwd.

In de eerste fase passen we kleurbeperking toe; de opdracht is dan minder moeilijk wat kleurkeuze betreft en de sfeer in de tekening wordt aanzienlijk bevorderd. In de tweede fase wordt pas de achtergrond gemaakt. De kleur van het papier (bijv. fel blauw of geel) wordt dan geheel veranderd en dat is op zichzelf al een spannende bezigheid. De griezels komen pas in de tweede stap geheel tot uitdrukking en er ontstaat dan een groot licht-donker contrast. Het is in deze les eenvoudig om enige ruimtelijke effecten erbij te betrekken. Bijvoorbeeld door het overlappen van spook en/of geraamte. Ook kunnen afsnijdingen worden gebruikt. Blijven de griezels te stijf, dan is het handig om als tussendoortje met een laken enkele 'spookhoudingen' uit te laten beelden ter illustratie.

Begeleiding

De les vangt aan met een kort – maar spannend – verhaal waarin wat te griezelen valt, zoals een enge droom of een griezelige situatie in het schemerdonker. Gezamenlijk wordt er daarna besproken wat er zoal op de kermis te beleven valt en vanzelfsprekend komen we dan ook op het spookhuis. Wat is daar nu zo eng aan? We noemen de geraamten, de doodsdommen, uiteraard het stikgedonker en de oplichtende akelige spoken. Wat kan er nog meer griezelig zijn? Zelf kunnen we ook een aantal voorbeelden noemen, uiteraard rekening houdend met de leeftijd van de kinderen. Hierna leggen we de opdracht uit. Iedereen schildert een spookhuis van binnen, met spoken, doodsdommen, vleermuizen, kettelingen en messen enz. We schilderen eerst met wit, geel en rood op een gekleurde ondergrond. We moeten wel duidelijk maken dat de achtergrond apart aan de orde komt. De figuren moeten groot geschilderd worden, over en onder elkaar, want het is overal even griezelig. Tijdens het schilderen bekijken we of er voldoende grote (en kleine) figuren gemaakt zijn. In de tweede fase wordt het felgekleurde papier helemaal donker of zwart beschilderd, maar om de spookfiguren heen blijft als kleurige contour een kleine rand zichtbaar. Dit kleine randje (geel, rood of blauw) zal het griezelige effect aanzienlijk verhogen.

onderwerp

vechende
silhouetten

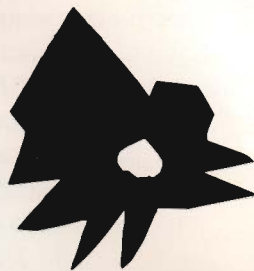
techniek

pen en inkt, penseel,
zwarte lijnschrijver

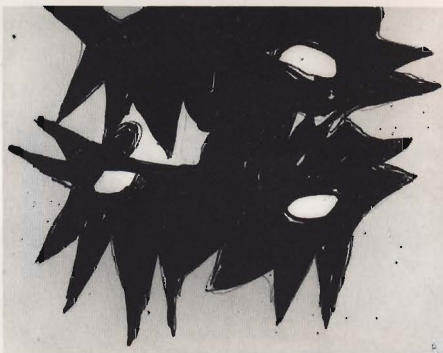
formaat

± 12 x 16 cm
(briefkaart)

Sjabloon

Silhouettespel, 8 jaar

Dierengevecht, 7 jaar

Andere opdracht

Iedereen heeft wel eens, in de zon gezeten, gespeeld met een willekeurig voorwerp in de hand en daarvan de schaduwen met enige verwondering bekeken. Dit vormt het uitgangspunt voor deze les. Om de opdracht op gang te brengen kunnen we de kinderen eerst enige dieren (of alleen de koppen ervan) uit zwart papier laten knippen: een haan, slang, hond of krokodil. Denk erom dat het niet te groot wordt; ± 5 cm. Door met zo'n vormpje te spelen boven het tekenpapier tekenen zich daar leuke schaduwen op af. Deze vormen worden met een potloodje omtrouwen. Door nu enkele combinaties daarvan te maken ontstaat er uiteindelijk een suggestief spel van vormen. De vormen worden met Costindische inkt geheel zwart ingekleurd: er ontstaat dan een spel van silhouetten. Het is ook goed mogelijk om met pen en inkt een dierengevecht te laten tekenen (bijv. over hanen, draken of prehistorische monsters). De vormen worden met een fijn penseel geheel zwart gemaakt.